

slag af Udvalget, der tilbeels var udgaaet fra Ministeren, om at forhøje Skolepengene i de lærde Skoler. Motivet til dette Forslag var ingenlunde det, at man i og for sig fandt de hidtil bestaaende Skolepenge for lave, men var væsentlig af finantsiel Natur, idet man nemlig ansaae det for at være en Nødvendighed, at det lærde Skolevæsens Fond blev istand til at bære sig selv, hvilket kun kunde skee ved at formindste Udgifterne og forhøje Indtægterne, og deriblandt navnlig Skolepengene. Det var som en Consequents af dette Forslag; at Udvalget havde indstillet, at ogsaa for Sorø Skole skulde denne Contingentforhøielse indtræde. Da Sagen kom paa Tale her, blev det indbrømmet, navnlig af den ærede Ordfører for Finantsudvalget, at der var megen Billighed, som talte for ikke at holde paa denne strenge Consequents, men at see noget mere hen til, at den Grund, der kunde være til at forhøje Skolepengene for de lærde Skoler, ikke forelaa for Sorø Academi. Sorø Academi er nemlig ikke i den Stilling, at det behøver at søge nogen Forøgelse af sine Indtægter for at bære sig selv. Der synes derfor at være nogen Ubillighed i at anvende paa dets Elever den Regel, som man, tvungen af Nødvendigheden, er nødsaget til at anvende paa de lærde Skoler, eller som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) udtrykte sig: „Fordi de lærde Skoler ere fattige og maae tage forhøiede Skolepenge, derfor skal dog ikke deres rige Fætter i Sorø bære sig ad paa samme Maade“. Jeg skal ogsaa tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der er en eiendommelig Omstændighed, som gjør, at der kunde være en anden Art af Billighed for at lade Skolepengene i Sorø blive staaende paa det Standpunkt, hvorpaa de for Diebliffet befinde sig, og det er den, at der kræves af de Forældre, som sende deres Børn til Sorø Academi, forholdsvis større Udgifter end paa andre Steder. Dette ligger i to Ting; for det Første deri, at der i Sorø findes en Opdragelsesanstalt, hvor Betalingen for Kost, Logis, Pys og Vadsk vel kan siges at være lavere end den, der vilde være at udrede til private Familier, men med hvis Liv og Indretning, der dog følger mange andre Ud-

gifter; som gjøre, at Totalbekostningen i Virkeligheden bliver større end ellers, og for det Andet i, at selve Opdragelsesanstalten kun modtager et indskrænket Antal — for Diebliffet langt under Halvdelen — af de Disciple, der søge Skolen, saa at Resten af dem maa søges anbragt i private Huse i den lille By, paa Betingelser, som, maaskee paa Grund af Mangel paa Concurrence, ere temmelig dyre. De Forældre, der sende deres Børn til Sorø, have altsaa iforveien noget større Udgifter, end der ellers kan antages at hvile paa dem, der sende deres Børn til andre lærde Skoler, og ogsaa dette Hensyn forekommer mig at tale for ikke her at foretage nogen Forhøielse i Skolepengene. Endelig skal jeg gjøre opmærksom paa, at der for Sorø Academies Vedkommende ikke bestaaer noget som helst Privilegium eller Monopol; Skolen staaer aaben for hele Landet, og Ingen har nogensomhelst Fortrinsret dertil, saa at man altsaa ikke opretholder nogen Begunstigelse eller noget Privilegium ved at lade Forhøielsen af Skolepengene falde bort for dette Instituts Vedkommende. Jeg troer ogsaa (fter de Udtalelser, der ere saaldne fra den ærede Ordfører for Finantsudvalget, at vort Forslag ikke vil finde nogen bestemt Indsigelse fra Udvalgets Side, og jeg anbefaler det paa det Bedste til det ærede Things Understøttelse.

Det er mig ikke muligt at undgaae ved denne Leilighed tillige at sige Noget om den nye Anvendelse af Sorø Academies Midler, som er bragt i Forslag. Udvalget har atter deelt sig, men er atter enigt om det Hovedpunkt, at lade fra Sorø. Der er af Fleertallet stillet Forslag om, af Academiets Oversflud at anvende 31,936 Rbd. 92 Sk., altsaa saaner 32,000 Rbd., til Veterinair- og Landbohøjskolen, foruden hvad Academiet allerede udreder til denne Anstalt, og endvidere, at det skal udrede til Seminariefonden 7,625 Rbd.; af Mindretallet er der stillet Forslag om uden Videre i § 10 at opføre 48,000 Rbd., som en extraordinair Indtægt fra Sorø Academi. Med Hensyn til det Forslag, der er stillet angaaende Seminariefonden, vil der jo paa Grund af et andet Endringsforslag, i hvis Stilling jeg ligeledes har deeltaget, kunne ventes en ganske omfattende Debat, angaaende Statens Forhold til Seminariefonden. Jeg